

DOEL VAN DE METHODIEK

LEERLINGEN

- hebben inzicht in eigen waarden en normen,
- hebben inzicht in de waarden en normen van anderen,
- breiden hun woordenschat uit.

LEERKRACHT

- leert de leerlingen beter kennen.

MATERIAAL

- 84 kwartetkaarten.
- 42 memorykaarten.
- Kopieerblad 'Mijn waarden en ik' voor elke leerling.

RUIMTE EN OMGEVING

Schuif enkele tafels bij elkaar, zodat de leerlingen allemaal rond dezelfde tafel zitten. Zo kunnen ze elkaar goed zien en horen. Het is belangrijk om voor een veilige omgeving en sfeer te zorgen. Splits de klasgroep op vanaf 12 leerlingen.

UITLEG

Leg eerst uit wat waarden en normen precies zijn. Geef concrete voorbeelden. Laat de leerlingen kiezen tussen het kwartetspel of het memoryspel.

MEMORY

Leg alle kaarten met de rug naar boven op de tafel. Duid iemand aan die mag beginnen. Ga daarna klokgewijs verder.

Wie aan de beurt is, draait twee kaarten om en laat deze even omgedraaid op tafel liggen zodat de afbeeldingen voor iedereen zichtbaar zijn. Indien de afbeeldingen hetzelfde zijn, mag de leerling de kaarten bij zich houden en even reflecteren over de waarde op zijn kaartjes.

Stel volgende vragen:

- Wat betekent deze waarde voor jou?
- Kan je hierbij een voorbeeld geven?

Je kan deze waarden ook vertalen naar de schoolcontext.

Als de kaartjes niet hetzelfde zijn, worden ze gewoon terug omgedraaid en is de volgende aan de beurt. Daarna draait de volgende leerling twee kaarten om en zo ga je op dezelfde manier verder tot alle kaarten op zijn.

Op het einde telt iedereen zijn kaarten. De leerling met de meeste kaarten mag vertellen welke waarde(n) hij zeer belangrijk vindt in het leven. Dit hoeft geen waarde te zijn die op de eigen kaarten staat, maar mag gelijk welke waarde in het spel zijn.

Om de leerlingen te laten reflecteren over hun eigen waarden- en normenkader, geef je hen na het spel het kopieerblad *Mijn waarden en ik*. Op dit blad staan de volgende vragen:

- Welke waarden en normen heb je van je ouders meegekregen?
- Welke waarden en normen heb je van je leerkrachten meekregen?
- Welke waarden en normen heb je van je vrienden meekregen?
- Welke waarden en normen heb je overgenomen?

Je kan ervoor opteren om dit in groep te bespreken.

KWARTET

Elke leerling krijgt vier kaarten. Onderaan elke kaart staat een waarde vermeld. Van elke waarde zitten er vier kaarten in het spel, steeds met een andere afbeelding.

Het is belangrijk dat de leerlingen goed lezen wat op hun kaartje staat. In tegenstelling tot de klassieke kwartetvorm is dit spel niet gebaseerd op de afbeelding, maar op de geschreven tekst.

Met de verschillende afbeeldingen willen we de leerlingen bewust maken van het universele karakter van waarden en normen.

Duid iemand aan die mag beginnen. Ga daarna kloksgewijs verder.

Wie begint, kiest één medeleerling uit en vraagt een specifieke waardenkaart om zijn reeks te vervolledigen. Indien deze medeleerling zo'n kaart heeft, geeft hij deze aan de vrager.

Indien niet, dan is de volgende aan de beurt.

Als iemand vier van dezelfde waardenkaarten heeft, mag hij deze bijhouden. Zo ga je verder tot alle kwartetten volledig zijn. Op het einde van het spel telt iedereen zijn kaarten. De leerling met de meeste kaarten mag vertellen welke waarde(n) hij zeer belangrijk vindt in het leven. Dit hoeft geen waarde te zijn die op de eigen kaarten staat, maar mag om het even welke waarde uit het spel zijn.

Om de leerlingen te laten reflecteren over hun eigen waarden- en normenkader, geef je hen na het spel het kopieerblad *Mijn waarden en ik*. Op dit blad staan de volgende vragen:

- Welke waarden en normen heb je van je ouders meegekregen?
- Welke waarden en normen heb je van je leerkrachten meekregen?
- Welke waarden en normen heb je van je vrienden meekregen?
- Welke waarden en normen heb je overgenomen?

Je kan ervoor opteren om dit in groep te bespreken.

VARIANTEN

- Bij een kleine groep leerlingen kan je iedereen bij elke genoemde waarde even aan bod laten komen. Zo heeft iedereen inbreng.
- Bij een grote groep leerlingen splits je de groep in twee. Een groep speelt dan het memoryspel, de andere groep speelt het kwartetspel.
- Vanuit dit waarden- en normenspel kan je samen met de leerlingen klasafspraken maken.

Zie ook de methodiek *Regel je klas!*

TIPS

- Leg de kaarten zo dat iedereen ze kan zien.
- Waak erover dat wie aan de beurt is de kaart goed omdraait, zodat iedereen ze goed kan zien.
- Als een andere leerling (die niet aan de beurt is) ook iets wil inbrengen, geef hem hiertoe dan zeker de kans.
- Als een waarde voor het eerst aan bod komt, toets dan even af bij de leerlingen of ze de betekenis ervan kennen. Zo niet, licht deze even toe.
- In een groep die het wat moeilijker heeft, kan je de gevoelskaarten gebruiken om de waarden duidelijker en meer bespreekbaar te maken.

GELIJKWAARDIGHEID KENT
GEEN LEEFTIJD!

WAARDENKAARTEN

1. Gezondheid
2. Onderwijs
3. Geweldloosheid
4. Liefdadigheid
5. Gelijkwaardigheid
6. Vrijheid
7. Respect
8. Gastvrijheid
9. Discipline
10. Behulpzaamheid
11. Hygiëne
12. Eerlijkheid
13. Geloof
14. Vriendelijkheid
15. Stiptheid
16. Verantwoordelijkheid
17. Rechtvaardigheid
18. Verdraagzaamheid
19. Solidariteit
20. Diversiteit
21. Oprechtheid

• MIJN WAARDEN EN IK •

Geef 4 belangrijke waarden die je meekreeg van je ouders	Geef 4 belangrijke waarden die je meekreeg van je leerkrachten	Geef 4 belangrijke waarden die je meekreeg van je vrienden
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.
4.	4.	4.

Welke waarden heb jij overgenomen van je ouders, vrienden, leerkrachten, ... ?

.....

.....

.....

ELKE LEERLING IS WAARDEVOL!